

Riigikogu maaelukomisjoni avaliku istungi protokoll nr 67

Tallinn, Toompea ja videosild

Esmaspäev, 10. juuni 2024

Algus 11.10, lõpp 13.00

Juhataja: Urmas Kruise (esimees)

Protokollija: Kiia Väli (konsultant)

Võtsid osa:

Komisjoni liikmed: Anti Allas, Arvo Aller, Züleyxa Izmailova, Andrus Seeme

Komisjoni ametnikud: Marin Daniel (nõunik-sekretariaadijuhataja), Merle Kruusimägi (nõunik)

Puudusid: Alar Laneman ja Maido Ruusmann

Kutsutud: MTÜ Nähtamatud Loomad tegevjuht Kristina Mering ja kampaaniajuht Merit Valge, Eesti Maaülikooli veterinaarmeditsiini ja loomakasvatuse instituudi õppejõud Tiia Ariko, Linnu Talu OÜ juhatuse liige Jarno Hermet, Eesti Muna OÜ juhatuse liige Ats Albert ja tegevjuht Rivo Kenk, Dava Foods OÜ juhatuse liige Allan Tohver, Eesti Kaupmeeste Liidu tegevjuht Nele Peil, Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja juhatuse esimees Ants Noot, Eestimaa Talupidajate Keskliidu juhatuse liige Kerli Ats, Eesti Toiduainetööstuse Liidu juhataja Sirje Potisepp, Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi toiduohutuse osakonna juhataja Pille Tammemägi ja sama osakonna peaspetsialist Ulrika Tuppits, Põllumajandus- ja Toiduameti peadirektori asetäitja Hele-Mai Viitmann, Riigikogu Kantselei avalike suhete osakonna infonõunik Maiki Vaikla (2. päevakorrapunkt)

Päevakord:

1. Nädala töökava kinnitamine
2. Kollektiivne pöördumine „Lõpetame kanade puurispidamise Eestis“
3. Info ja muud küsimused

1. Nädala töökava kinnitamine

Urmas Kruise sõnas, et eelmisel nädalal komisjonile saadetud töökava peab täiendama, kuna seoses Rene Koka asumisega majanduskomisjoni liikmeks lõppesid tema volitused maaelukomisjoni aseesimehena. Seetõttu toimub komisjoni homsel istungil maaelukomisjoni esimehe ja aseesimehe erakorraline valimine. Ta tegi ettepaneku kinnitada maaelukomisjoni nädala (10.–16.06.2024) töökava järgmiselt:

Komisjoni avalik istung esmaspäev, 10.06.2024 kell 11.10

1. Nädala töökava kinnitamine
2. Kollektiivne pöördumine „Lõpetame kanade puurispidamise Eestis“
3. Info ja muud küsimused

Komisjoni istung teisipäev, 11.06.2024 kell 14.00

1. Kohtumine regionaalministriga
2. Komisjoni esimehe ja aseesimehe erakorraline valimine
3. Kollektiivne pöördumine „Lõpetame kanade puurispidamise Eestis“. Arutelu jätkamine
4. Kokkuvõtte komisjoni 2024. aasta kevadistungjärgu tööst
5. Info ja muud küsimused

Otsustati:

1.1. Kinnitada nädala töökava (konsensus: Anti Allas, Arvo Aller, Züleyxa Izmailova, Urmas Kruuse, Andrus Seeme).

2. Kollektiivne pöördumine „Lõpetame kanade puurispidamise Eestis“

Komisjoni avalik istung on järelvaadatav Riigikogu Youtube'i kanalil ([link videole](#)).

Urmas Kruuse sõnas, et komisjoni tänasel avalikul istungil arutatakse kollektiivset pöördumist kõigi erinevate osapooltega koos ning menetlusotsused pöördumise kohta teeb komisjon oma järgmisel istungil.

Kristina Mering selgitas kollektiivse pöördumise sisu ja algatamise motiive (lisa 1).

Allan Tohver andis ülevaate munatootmisest Eestis (lisa 2).

Ants Noot selgitas, et Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda (EPKK) seisab ettevõtete õiglase ja vaba konkurentsi eest. EPKK liikmed toovad pidevalt välja, et mida vähem riik tegevusi reguleerib, seda parem on, kuna bürokraatia ja reguleerimise aste on Eestis juba täna kõrge. MTÜ Nähtamatud Loomad esindaja tõi oma ettekandes välja, et turg nõuab puurivabade kanade mune, seega lähtuvalt nõudluse-pakkumise põhimõttest peaks olukord ise mingi hetk muutuma. Kui Eesti-siseselt hakatakse seda eraldi reguleerima, siis võidakse panna Eesti ettevõtted teiste riikide ettevõtetele võrreldes kehvemasse olukorda. Ettevõtted ootavad õiguskindlust. Kui 2012. aastal toimus üleminek täiustatud puuride kasutamisele, siis öeldi ettevõtetele, et nende investeeringud on pikemaajalisemad kui 10-15 aastat. Lisaks on oluline meeles pidada, et erinevate pidamisviiside mõju lindude heaolule ei ole üksühene – vabalt peetavate kanade pidamistingimused ei pruugi olla kanade tervisele ja heaolule ilmingimata paremad. Tartu Ülikooli selle-teemaline uuring tugines osaliselt Euroopa Parlamendi tellitud uuringule, kus leiti, et täiustatud puurides peetud kanade tingimused olid madalama riskiga kui vabalt peetavate kanade omad (uuring puudutas nt haiguste ja luumurdude riski, suremust, tunglemist). Heaolu puudutavad kriteeriumid (ei puuduta tervist ega suremust), nagu näiteks pinnase nokkimise ja liivavanni võimalus, olid vabalt peetavatel kanadel paremad. Sel teemal on oluline, et otsuseid ei tehtaks puhtalt emotsioonide pinnalt. Poliitilisel tasandil otsuseid langetades peab kaaluma seda, kas uue regulatsiooni või piirangu loomine, mis toob ettevõtetele kaasa lisainvesteeringuid, on hädavajalik.

Kerli Ats sõnas, et Eestis on muna isevarustatuse tase veidi üle 50%. Viimase kümnendi jooksul on väikeettevõtetes munatootmine vähenenud. Eestimaa Talupidajate Keskliit (ETKL) on suhelnud oma liikmetega, kes üldjuhul peavad kanu vabalt, ja nad toovad välja, et viimasel ajal on järk-järgult suurenenud nõudlus nende toodangu vastu. Neile on väljakutse pigem see, kuidas nad suudavad nõudlust katta. Tootmise suurendamine vajab lisainvesteeringuid, aga täna ei võimalda tarneahelas kasumi jaotumine neil seda teha. Seega on siin küsimus selles, kuidas saaks parandada põllumajandustootjate positsiooni tarneahelas. ETKL on Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile koostamas ettepanekuid, kuidas saaks riik soodustada väiketootmist. Eestis on erinevaid toetusvõimalusi, aga probleemiks on väga suur administratiivne koormus. Seega on ETKL seisukohal, et ühiselt peab leidma viise, kuidas soodustada väiketootmises kanamunade tootmist. Samas on näha, et tarbijad on oma valikuid muutmas. Küsimus on, kas seda on vaja ka riiklikult reguleerida. ETKL on seisukohal, et kui tarbija on teadlik ja soovib osta vabapidamise kanade mune, siis selline lähenemine on kõige mõistlikum ning seda ei peaks riiklikult kuidagi eraldi reguleerima, kui see paneb Eesti tootjad halvemasse olukorda. Oluline on meeles pidada, et ka taludes peetakse kanu puurides, seega ei puuduta võimalik muudatus ainult suurtootmist.

Nele Peil sõnas, et Eesti kauplustes on müügil erinevate pidamisviiside kanade mune. Lähtuvalt agregeeritud andmetest (täpsed andmed on igal jaaketil konfidentsiaalsed) müüakse Eesti jaekettides keskmiselt 70% puurikanade mune, 25% õrrekanade mune ning 5% vabapidamise kanade mune. Umbes 5 aastat tagasi moodustas puurikanade munade müük u 90%. Seega on viimase viie aasta jooksul osades jaekettides puurikanade munade müük langenud 5-15%. Jaekettide seisukohad sel teemal on erinevad. Paljud on otsustanud puurikanade munade müügist loobuda kontserni tasandil. Eestimaisel kapitalil rajatud jaeketid ei ole sellist lubadust andnud ning üldjuhul on nende sortimendis eestimaise muna osakaal suurem kui teistes kettides. Eesti Kaupmeeste Liidu vaates on küsimus selles, kas me soovime praegu saavutada kanade veidi paremat heaolu või soovime suurendada eestimaise toodangu mahtu kauplustes. Mitmed jaeketid on üritanud leida eestimaste õrrekanade mune, aga eestimaise õrremuna tootmine ja kauba lõpphind ei suuda konkureerida välismaise toodanguga. Seega kui Eestis keelatakse kanade puurispidamine ning õrremunade tootmine ei suurene, siis väheneb kauplustes eestimaise muna osakaal. Ta lisas, et kasumi jagamise osas on toidukaubanduses kasumlikkus täna u 2%. Selline osakaal on kaubanduses olnud juba aastaid.

Sirje Potisepp lausus, et Euroopa Liidu (EL) tasandil on puurikanade pidamisnõuded reguleeritud ning Eesti tootjad võtavad neid nõudeid tõsiselt. Ta ei nõustunud täielikult väitega, et turg soovib vabalt peetavate kanade mune, kuna inimeste ostudes see ei väljendu. On oluline, et tarbijad saaksid ise oma valikud teha. Ta lisas, et Eestis on selgelt näha hinnakujundamist ning peale Ukraina sõja algust on kaubandusketid oma juurdehindlust oluliselt suurendanud. Konkurents paneb hinnad selgelt paika ja Eesti tarbija on hinnatundlik. Seega on oluline, et Eesti tootjate toimetulekut puudutavaid otsuseid ei tehtaks puhtalt emotsioonidele tuginedes ning et ettevõtete vahel säiliks õiglane ja vaba konkurents. Tootjaid ja tarbijaid ei tohi panna sundolukorda.

Pille Tammemägi sõnas, et täna kasutatavate täiustatud puuride nõuded on reguleeritud ELi tasandil ning Eesti tootjad on investeerinud täiustatud puuridesse. Täiustatud puurides on tagatud lindudele siblimise võimalus ja bioohutus. Kui Eestis toimub üleminek puurivabalt peetavatele kanadele, siis tööstuslikus tootmises, kus tootmismahud on suured, on alternatiiviks õrrepidamine. Väiksemate tootmismahude juures on võimalik kanu vabalt pidada. Õrrekanadele üleminekul on vaja ümber kujundada kanalaid (lindude paiknemist), et lindude heaolu muutuks. Kanu vabalt pidades võib suureneda vajadus maa-ala järele, kuid üldiselt on linnukasvatajatel põllumajandusmaad vähe. Tõenäoliselt väheneb üleminekul munatoodang, suurenevad tootmiskulud ning suureneb tööjõuvajadus. Linnukasvatuses on juba täna tööjõuga keeruline seis. Sektori kasumlikkust hinnates on sektoril tulu ja kulu vahekord nullis, seega täna puudub tootjatel võimekus investeerida tootmise arendamisse. Ministeeriumi hinnangul on oluline, et looma heaolu suureneks nii, et uued nõuded reaalselt rakenduksid ning muna isevarustus Eestis ei kannataks.

Hele-Mai Viitmann lausus, et võrreldes suurte munatootmise riikidega, on Eestis munakanade arv väike. Eestis peetakse suurt hulka kanu puuris, mis Eesti puhul tähendab mõni miljonit kana, aga nt Poolas ulatub see arv sadade miljoniteni. Need ei ole võrreldavad suurused. Riikides üha enam suureneb vabapidamise kanade osakaal, aga samas püsib stabiilsena või suureneb odava muna tootmine suurtööstustes. Teistest riikidest ei ole tulnud signaale, et nad plaaniksid hakata keelustama kanade puurispidamist. Kui Eestis keelatakse kanade puurispidamine, siis asendub eestimaine muna Poola munaga. Majapidamiste tarbimine moodustab väikese osa kogu tarbimisest ning suur osa keskendub tööstustele. Tööstustes on muna hind otsustav faktor. Ta lisas, et ei saa öelda, et üks pidamisviis on hea ja teine pidamisviis on halb. Kui järelevalve seisukohast vaadata, siis on igal pidamisviisil omad head ja vead. Suuresti sõltub see sellest, kuidas ettevõtte panustab tootmisse. Põllumajandus- ja Toiduamet on näinud nii väga heas seisus puurikanalaid kui ka väga kohutavates tingimustest peetavaid vabapidamise kanu. Lisaks on oluline arvestada bioturvalisuse nõuetega, eriti linnugripi olukordades. Bioturvalisuse nõudeid on lihtsam rakendada suurtes kinnistes süsteemides. Mida avatum on kanala, seda suurem on tõenäosus, et haigused levivad suuremas mahus. Varem toimunud lindude gripi puhangud on valdavalt toimunud

vabapidamise lindlates. Lisaks kui enam-vähem kujutatakse ette, mis toimub ELi riikides, siis ei teata, mis täpselt toimub kolmandates riikides (Eestisse jõuab palju muna nt Ukrainast).

Tiia Ariko selgitas kanade erinevate pidamisviiside tugevusi ja nõrkusi (lisa 3).

Merit Valge sõnas, et Eesti turule on sisenemas Baltikumi suurim munatootja Balticovo, kes on juba sel aastal Eestis avamas kaht suurt vabapidamise kanalit. Ta ei nõustunud väitega, et Eestis väheneb munatootmine, kui toimub üleminek vabapidamise süsteemidele. Mitmed jaeketid on öelnud, et neil on suur puudus puurivabade kanade munadest. Eesti munaturu probleemiks võib saada pigem see, et Eestis on liiga palju puurikanalaid, aga turg nõuab hoopis midagi muud. Balticovo sisenemisega Eesti turule suureneb puurivabade kanade munade pakkumine, aga nad on öelnud, et nad ei suuda veel tänast nõudlust täielikult katta. Lätis on näha, et on toimumas üleminek puurivabadele kanadele, seega ei ole seda muret, et keelustades Eestis kanade puurispidamine, hakatakse Lätist puurikanade mune sisse tooma.

Arvo Aller sõnas, et erinevate osapoolte seisukohad on hästi argumenteeritud, seega lõppküsimus on selles, kui palju üleminek maksab ja kes selle kinni maksab.

Anti Allas küsis, kui palju üleminek puurivabadele kanadele maksaks, kui see toimuks mingite aastate jooksul. **Allan Tohver** vastas, et Dava Foods OÜ arvutused näitavad, et investering ühe kana kohta on u 50 €. Dava Foods OÜl on 900 000 kana, seega ülemineku kogumaksumus on u 45 mln €.

Urmas Kruuse küsis, kas ja kui palju mõjutaks kanade heaolu see, kui täiustatud puurides oleks lubatud vähem kanu pidada. Lisaks küsis ta, mida tähendaks see ettevõtete vaates. **Allan Tohver** vastas, et ELi reeglite kohaselt võib täna täiustatud puuris pidada 60 kana. Dava Foods OÜ peab ühes puuris 54 kana. Kui vähendada kanade arvu puuris, siis nt töötajate arvu ei saa vähendada. Munatootmine on suhteliselt konkurentsitihe ning efektiivsus tuleb just tootmismahult. **Tiia Ariko** lisas, et vähendades kanade arvu teatud piirist allapoole, antakse neile rohkem ruumi juurde. Linnud on väga hierarhilised loomad, seega tekivad ruumi suurenemisega linnud, kes hakkavad kaitsma söötjaid, ning linnud, kes hakkavad kaitsma pesasid. Arvu vähenemisega suureneb agressioon, sest praegu on neil tihedus piisavalt suur, mistõttu on neil palju omavahelisi kontakte, aga ruumi suurenemisel kasvab hierarhia roll. **Kristina Mering** sõnas, et teadusuuringud näitavad, et vähendades lindude arvu puuris, ei lahendaks see praegu kõige kriitilisemaid tuumprobleeme (ei annaks lindudele siblimise ega õrrel käimise võimalust). Euroopa Toiduohutusameti munakanade heaolu uuringu põhijäreldus on, et kõiki linde tuleb pidada puurivabades süsteemides.

Arvo Aller palus täpsustada kanade asustustiheduse väidet. Ta küsis ka, kas Balticovo rajatavad kaks suurt vabapidamise kanalit ehitatakse Eestisse välisinvesteeringu abil. Tema hinnangul on see positiivne, kui Eesti isevarustus sel viisil paraneb. **Tiia Ariko** vastas, et asustustiheduse puhul ei saa ületada kindlat kriitilist piiri. Nt kui õrrekanalas linnud lendavad üles erinevatele tasapindadele või nad üritavad maanduda, aga neil ei ole selleks piisavalt ruumi, siis vigastuste risk on suur. Saab kasutada erinevaid kaldpindu, aga kui tasapinna serval toimub nügimine, siis konfliktid lindude vahel tekivad kiiresti, mis omakorda suurendab vigastuste ohtu. Lisaks peab tähelepanu pöörama sellele, kas vabapidamise kanalites on väljumislugid piisavalt suured, et kanad ei vigastaks ennast väljumisel. Kui mõnel kanalil on verepiisk väljas ja tekib nokkimine, siis see võib õpitud käitumisena edasi liikuda teistele. Seega vigastuste vältimine on väga oluline ning see on suuresti seotud asustustihedusega.

Urmas Kruuse palus täpsustada lindude aretamise poolt. **Tiia Ariko** vastas, et suurtootmises kasutatakse erinevaid ristandeid ehk krosse, seega ei peeta suurtootmises puhtatõulisi linde. On olemas vanemkarjad ja vanavanemkarjad. Vanavanemkarjadel pannakse erinevad liinid kokku ning saavutatakse heteroosiefekt, mille tulemusel saadakse vanemkari. Vanemkarjalindude paaritamisel saadakse toodangukarjalinnud. Üldjuhul tehakse nelja liini krosse. Vanavanemkarjasid peetakse täielikus isolatsioonis. Vanemkarjalinde oleks võimalik Eestis pidada, aga temale teadaolevalt ei ole Eestis ühtegi vanemkarja. Seega ostetakse Eestis kõik tibud sisse toodangulindudena. Eesti munakanade esivanemad võivad elada nt Prantsusmaal või Ameerika Ühendriikides. Suurte muudatuste tegemine peab algama

vanavanemkarjast ning uute lindude aretus võtab aastaid. Täna on olemas krossid, mis sobivad õrrekanalasse. Eestis kasutatavate puurikanade tibusid, keda Eesti tootjad oskavad kasvatada ja sööta, ei saa panna elama õrrekanalasse. Õrrekanalasse sobivad teistsuguse aretusega linnud. ELi ühes liikmesriigis läbiviidud uuringus, kus hinnati üleminekut puurivabadele kanalatele (kas õrrelpidamisele või vabalt peetavatele), leiti, et ülemineku alguses suurenes lindude suremus märgatavalt. 10-15 aasta jooksul hakkas see langema, kuna õpiti uusi linde pidama. **Merit Valge** lausus, et EL on liikumas puurivabade kanade suunas. Täna peetakse u 40% kanu puuris ning 60% kanu puurivabalt. Samuti on ELis toimumas üleminek kanade aretuse osas. Eestis on tootjaid, kes peavad oma kanu puurivabalt. Eesti kliimas on lihtsam pidada õrrekannu kui vabapidamise kanu. Sarnane tendents toimub ka teistes ELi riikides, kus on peamiseks kanade pidamisviisiks muutumas õrrelpidamine.

Züleyxa Izmailova lausus, et tänane arutelu on näidanud seda, kuidas teadusuuringutest nopitakse punkte oma seisukohtade või positsiooni põhjendamiseks. See ei ole alati kohane, eriti ministeeriumi esindajate puhul, ja seda enam, kui ministeeriumi esindajad tunnistavad, et munatootmise sektoril ei lähe täna kuigi hästi, ja toovad välja, et keegi ei soovi kanalatesse tööle minna. Tasuks mõelda, miks sinna ei soovita tööle minna. Loomakaitsjad võitlevad siin ka Eesti munatootjate eest selle nimel, et kehtestataks teatud üleminekuperiood või toetused ülemineku edendamiseks. Tema hinnangul ei ole konstruktiivne mitme osapoole jäik vastuolek loomakaitsjate ettepanekute suhtes, teades, millised tendentsid on täna ELis toimumas. Tema toetab muutuste suunas kaasamõtlemist.

Andrus Seeme küsis, kuidas tõsta tarbijate teadlikkust kanade pidamisviiside kohta. **Kristina Mering** vastas, et MTÜ Nähtamatud Loomad on sel teemal suhelnud jaekettidega. Neljapäeval on ilmumas raport Eesti toidusektori ettevõtete üleminekust puurivabade kanade munade kasutamisele. Jaeketid on võtnud kasutusele erinevaid viise, et soosida puurivabade kanade mune, näiteks on paigutatud kaup riiulis nähtavamalt ning juurde on lisatud juhised, kuidas hinnata, kuidas on eri munade kanu peetud. Jaeketid toovad välja, et hinnates muutusi erinevate toidukaupade lõikes, siis nii kiiret üleminekut tarbijate seas eelistada puurivabu mune, ei ole mujal olnud. Maxima on öelnud, et üsna kiiresti peale „Pealtnägijas“ ilmunud kaadreid puurikanalates esinevate tingimuste kohta suurenes neil kauplustes puurivaba kanade munade müük viielt protsendilt kümnele protsendile. Muutus võib tunduda väike, aga tavaliselt on sellised muutused võtnud palju rohkem aega. **Nele Peil** lisas, et põhiline põhjus, miks on jaekettides suurenenud õrrekanade munade müük, on see, et jaeketid on pannud munad parema hinnaga müüki (kauplused on vähendanud oma juurdehindlust). Sel juhul on õrrekanade munade hind konkurentsivõimelisem võrdluses puurikanade munade hinnaga. Tema hinnangul mõjutab valikute tegemist eelkõige raha. **Arvo Aller** lausus, et tema hinnangul toimub muutus pigem tarbijate teadlikkuse tõstmise ja turuolukorra parandamisega. Kanade puurispidamise keelamisega muutust ei saavutata. Ta lisas, et enne öeldi, et ministeerium toob uuringutest välja ainult teatud punktid, aga tegelikkuses teevad seda kõik. See sõltub sellest, mida soovitakse teisele poolele tõestada. **Tiia Ariko** märkis, et küsides Eesti Maaülikooli tudengitelt, kes üldjuhul on kollektiivset pöördumist puudutavates valdkondades rohkem teadlikud kui teised inimesed, kas nad vaatavad munade märgistust, siis väga üksikud jälgivad seda ja oma valikuid tehakse hinna põhjal.

Anti Allas sõnas, et oluline on soodustada maale elu tagasiviimist. Taluperedes loomade pidamine ei ole alati seotud sooviga palju teenida, vaid tegemist on ka elustiiliküsimusega. Ta toetas ETKLi ettepanekut hinnata, kuidas saaks riik soodustada väiketootmist Eestis.

Allan Tohver lausus, et Eesti tootjad ei ole kanade õrrelpidamise vastu, aga üleminekuks on vaja mõistlikku aega. Eesti tootjad ekspordivad arvestatavas osas mune Hollandisse ja Saksamaale, kus inimeste teadlikkus loomade heaolu kohta on kõrge, ning nt munapulbri valmistajad soovivad puurikanade mune. Lisaks küsib meditsiinitööstus neilt puurikanade mune, kuna selliste munade koostis on puhtam ja kontrollitum.

Jarno Hermet märkis, et Linnu Talu OÜ on pikalt tegelenud munatootmisega ning viimased u seitse aastat on peetud paralleelselt õrre- ja vabapidamise kanu. Ta nõustus kanade aretust puudutava väitega, et see on keeruline. Linnu Talu OÜ on näinud palju vaeva eri süsteemide ülalpidamisega ning väljakutseid on kindlasti rohkem kui puurikanadega. Seega on siin väga

oluline langetada teadlikke otsuseid. Kui 2012. aastal võeti kasutusele täiustatud puurid, siis see muudatus oli teada 1997. aastast. Siiski tekitas muudatus palju segadust ning hinnad kasvasid kardinaalselt, kuna turul tekkis munade puudujääk. Seega tema hinnangul reguleerib turg ennast ise.

Urmas Kruuse tänas kõiki külalisi arutelul osalemise eest. Komisjon on lähiajal langetamas otsust kollektiivse pöördumise kohta. Erinevad uuringud näitavad, et suur osa Eesti tarbijatest teeb oma valikuid lähtuvalt hinnast. Ta pidas positiivseks, et osad jaeketid on alandanud õrrekanade munade hindu, seega turunduslikult on võimalik olukorda mõjutada. Varasem tendents on ka näidanud, et kui majanduslik olukord on hea, siis ostetakse kodumaist toodangut rohkem. Kanade erinevatel pidamisviisidel on omad plussid ja miinused, seega on küsimus selles, milline suund võetakse.

Otsustati:

1.1. Jätkata arutelu komisjonis (konsensus: Anti Allas, Arvo Aller, Züleyxa Izmailova, Urmas Kruuse, Andrus Seeme).

3. Info ja muud küsimused

Arutati kollektiivset pöördumist „Lõpetame kanade puurispidamise Eestis“.

(allkirjastatud digitaalselt)
Urmas Kruuse
juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)
Kiia Väli
protokollija